

Particularitatile structurii compositionale a romanului Baltagul de Mihail Sadoveanu

Aparut in 1930 si scris in numai cateva zile, romanul "Baltagul de M. Sadoveanu infatiseaza o lume de puritate pagana, traitoare intr-un tinut in care datina este legea nescrisa a comunitatii.

Alcatuit din 16 capitole (numerotate cu cifre romane), "Baltagul" se deschide cu o anecdota caracterologica despre nasterea neamurilor; printre acestea se numara si locuitorii muntelui a caror existenta traita pe inaltimi, ii invecineaza cu sacrul.

Ajungand insa ultimii la impartirea darurilor divine, muntenii n-au mai avut ce primi; in compensatie, Dumnezeu le-a harazit "o inima usoara" si putinta de a se bucura de tot ceea ce le ofera viata: " -Apoi ati venit cei din urma, zice Domnul cu parere de rau. Dragi imi sunteti, dar n-am ce va face. Ramaneti cu ce aveti. Nu va mai pot da intr-adaos decat o inima usoara ca sa va bucurati cu al vostru. Sa va para toate bune; sa vie la voi cel cu cetera; si cel cu bautura; si s-aveti muieri frumoase si iubete".

in finalul romanului, Vitoria si Gheorghita se intorc in sat, la iata pastoreasca pomenita in episodul anecdotic initial, pentru ca ereu o alta generatie va reface conturul existential al parintilor si strabunilor, pana la capatul vremii.

in lumina anecdotei initiale poate fi explicata, in buna parte, actiunea romanului. Bunaora, ramanand ce ceea ce aveau, conform poruncii sacre, untenii au continuat sa traiasca intr-un spatiu aspru, in care timpul se anuleaza prin izolare si singuratate" (Perpessicius); si pentru a pastra nealterata puritatea timpului intemeierii, au refuzat a se amestece cu alte neamuri si si-au perpetuat "datinile lor de la nceputul lumii.

Greul drum al Vitoriei are drept scop implinirea "randuielii", astfel incat osemintele celui dus sa fie puse "in pamant sfant", harazindu-i astfel raposatului "binecuvantarea din urma si rugaciunile de care n-a avut parte".

Tot in lumina anecdotei initiale poate fi privita si pedepsirea ucigasilor: Bogza si Cutui - calcand porunca sacra de a se multumi cu ceea ce aveau, iesisera din lege, iar pacatul lor trebuia sanctionat.